

Литературно ЗЕМЕДЕЛСКО ЗНАМЕ

СЪЮЗ НА ПИСАТЕЛИТЕ
ЗЕМЕДЕЛЦИ В БЪЛГАРИЯ

92 години от убийството на Александър Стамболийски Никола Петков за Александър Стамболийски ХАРАКТЕРНИ ЧЕРТИ НА АЛ. СТАМБОЛИЙСКИ

Борческият дух на Ал. Стамболийски пленява и фантазира; този дух е присъща черта само на великите водители на народните маси, на завоевателите, на апостолите, които са се посветили всецяло в услуга на една идея, на един култ. Ал. Стамболийски беше истински водител на земеделското съсловие в България. Вечната му мисъл беше сдружаването на земеделците, а вечният му култ - Български земеделски народен съюз!

Смелостта на Стамболийски е достойна за подражаване. Тя се проявява в делата му, в мъченическата му смърт и във всичко говорено и писано от него. В някои случаи тази негова смелост създаде епоха. Да кажеш в очите на всемогъщия цар Фердинанд, пред когото всички трепереха: „Ваше величество, ако предприемете тази война, вашата глава ще се търкаля по улицата“, е смелост рядка в летописите на историята. Да заявиш пред многолюдното събрание: „Фердинанд е най-големият виновник за катастрофата и той трябва да бъде обесен с главата надолу пред паметника на Цар Освободител“, е риск, който влече след себе си смъртното наказание.

Още от началото, когато се впуснал в политическия живот и до смъртта си Ал. Стамболийски остана смел в атаките си, горд в държанието си, осмислен в най-малките си действия. В началото на зараждащия се БЗНСъюз той е по-умерен и статиите му имат за цел да увещават земеделците към сдружаване, към взаимодействие за запазване на своите интереси. Но когато другите партии с нападки, обвинения, клеки и подигравки подемат борба срещу Земеделския съюз, Стамболийски не се стресва, не се отчайва. И подобно на рицар, заобиколен от всички страни с неприятели, върти голямата си сабя и нанася тежки удари.

Малодушните не са за него. Той не се боеше от нищо, презираше опасностите и караше и другите да постъпват като него: „Бъдете смели и отивайте докрай в предаността си към делото и борбите...“

Цели 20 години той стоя начело на тази величествена борба, като има за оръжие само съюзния орган в. „Земеделско знаме“. Чрез него той разви, разшири, уясни и оформи идеите и теориите на Земеделския съюз. Смело може да се каже, че Ал. Стамболийски е главният идеолог на земеделското сдружаване. Това се е винаги признавало от Забунова и Драгиева. Днес, благодарение на него, почти никой не оспорва принципите, върху които е сложен БЗНСъюз. Те са нещо самобитно и оригинално. Много по-късно в Западна Европа започнаха да се образуват земеделски съюзи с програми, подобни на българския.

Когато Стамболийски застана начело на управлението на страната, той прояви същата решителност, както в опозиция. Условието, при които той пое властта бяха особено тежки. България беше победена и разстроена. Великите сили и съседните държави гледаха на българския народ като на омразен неприятел. Той вървеше напред към спасителния бряг непоколебима смелост. Смелост беше от негова страна да подпише Ньойския договор тогава, когато всеки от партийните шефове предпочиташе да излага България на големи опасности, отколкото да изложи името си. Смелост беше да отиде и протегне ръка на Пашич и Венизелос за взаимно разбирателство, въпреки че България беше победена...

Доказал своята прозорливост като държавник, той предсказа и своята смърт в паметните думи, казани пред останките на неговия другар Ал. Димитров: „Аз намирам за най-идеална и най-красива моменталната смърт, дошла при изпълнение на дълга.“

165 години от рождението на Иван Вазов

9 юли 1850 - 22 септември 1921

Сейте разумное, доброе, вечное!

Некрасов

НИВАТА

Морен орач из нивата сееше,
сееше в ровки бразди,
руен се пот от челото му лееше
и по космати гърди.

Гледах как фърляше весело семето
чисти и здрави зърна.
Сей, земеделецо, днес му е времето,
фърляй добри семена.

ЯМБИ

Горчиво диша моя стих железни,
негодование жеже сърце ми:
страданья, опит страшен - безполезни
остаха, и уроците са неми

на нашата история нещастна.
Пак царството на егоизма груби!
На тоз кумир свирепи, ламя бясна,
лют минотавър, кой поглъща, губи
такъв запас от воли, ум и сили -
ний жертваме народ, чест, съвест, право,
надежди лъскави, завети мили,
грядущето - вървим в нощта наздраво.

Какво ще стане - безразлично нам е!
Безвестност черна на врата ни тропа...
И сякаш аз чета на всяко знаме
тез думи тайни: "Подир мен - потопа!"

1895 г.

Честит рожден ден!
С пожелания за здраве и незабравя на
всичко написано...

Милчо Присадашки - 11 юни
Габриела Цанева - 16 юни
Николай Пачев - 29 юни

НУЖЕН ЛИ БЕ ДЕВЕТИ ЮНИ?

На този ден беше извършен кървав преврат с убийство на държавни служители в цялата страна. Варварски заговор с цел сваляне на законното, избрано от народа правителство Това бе извършено на 9 юни 1923г.

Затова всяка година между 9 и 14 юни потомци на този народ се събират на местността „Янини грамади“ над с. Славовица Пазарджишко. Смирената върволица от хора пристъпва бавно нагоре към гробницата на заклания Стамболийски. Те отдават почит и на всички сдружени земеделци, дръзнали да възстановят страната си след националните катастрофи, причинени от царя и лакеите му.

Кръвопийците прекъснаха не само живота на жертвите си, но и стремежа на народа за република, мир, хляб, свобода и народовластие.

Сред многобройните жертви са и нашите Тодор Попов - управител на Орханйиска околия и Илия Стоянов градоначалник на София.

Деветдесет години царски, комунистически, зависими, независими и служебни управления плагиатстваха от принципите на БЗНС, но за други цели.

Хляб има, защото без него няма избиратели.

Република сме, но дали е суверенна вчера бяхме с Русия, днес със САЩ, а уж сме в Европейския съюз.

Мир за щастие засега има. Дано ни стигнат парите, за да се превъоръжим, за да ни пази НАТО.

Свобода също си имаме за едни тя е свободия, но за други свободата е да бъдат бити и ограбвани безнаказано, да са най-бедните работещи в Европа и ако не им харесва да хванат самолета или новите магистрали.

А народовластието вече се прилага, като власт на народният избраник над народа.

Нужен ли бе ДЕВЕТИ ЮНИ?

Васко Чавдаров

ПРОЛЕТЕН ЦВЯТ

на Габриела, с обич

Като клон от дърво, отрупан със сняг,
не, като вейка черешова, с пролетен цвят
разлюляна от вятъра, от луната огряна,
тръпне до мен дъщеря ми смълчана.

И говорим, говорим за слънца неоткрити,
и за изгреви бели, за тъгата в очите.
И говорим, и търсим на сълзите следите,
и дочакваме утрото птича песен долита.

Мойто странно момиче вдига тежки ресници,
вече нищо не пита, вече нищо не иска.
От лъчите обляно, бързо тича на двора
с голи ръце да прегърне простора.

Надежда Цанева

АФАЗИЯ

на Надежда, с надежда

Главата ми звъни от думи,
а ти - погълнато мълчание.
Днес търся моста,
по който ще те стигна,
по който ти ще минеш,
по който ще се върнеш...
Потънал е в мъгла... Изгнил...
Кога ли ще се скъса...
Мълчание...
не, безсловесност.
Разпуснати коси
въжета скъсани,
скъсени разстояния
към бездната,
която ни дели
от безсетивните...
Афазия...
Днес търся дъното,
в което
ще потъваме,
все по-дълбоко ще се губим...
Ще плуваме
върху тави,
обесени от пяна...
Вълните се разбиват
в бреговете ми...
Къде остана, мамо???
Къде съм аз?
Аз, мостът, по който
ще се върнеш...

Тъмно е -
в очите ти,
понякога е
стъклено,
понякога -
сълзи.
Понякога със глас се смееш,
понякога със дни немееш.
Знам, няма си, не чакам думи.
Чакам - да срещнем
погледите си...
Да трепнеш
с мигли,
да ме погледнеш...
Дори да стенеш -
понякога и този звук
е знак,
че съществува,
че си тук...
че чуваш капките,
които вън звънят,
че дуваш думите,
които в главата ми кънтят...

Ръката ти е топла
и топли моята ръка...
Държа лицето ти,
окоето ти блести - не стъклено, а влажно...
Завръщаш ли се, мамо?
По моста, който изгради отдавна...
Вървиш по мене,
знам... Мога да те издържа...

Габриела Цанева

ЧУВАШ ЛИ ГИ ПТИЦИТЕ, КАК ПЕЯТ?!

Чуваш ли ги птиците как пеят?
С песен как събудиха зората?
И със трели трепетно живеят,
къпят се щастливо в светлината?!

Как зюмбюлен дъх люлеят в длани?!
Нарцисите как прегръщат с обич?
И със трели топло залюляни,
днес загърбват всякакви особи...

Затова денят е чист и ведър!
Затова и слънцето препича...
Кацнало сред клонестия кедър,
първите възторзи с обич срича.

Боже мой, в такъв ден земята
сякаш е без край щастлива...
И опъва свежо пелената -
да покрие мерзостта ни сива...

Милчо Присадашки

Земеделската дружба - новият фактор в живота на Козлодуй през 1908 година

Твърде често характеристиката на събитията, произтекли преди един век удивително много, или напълно съвпадат с фактите из социалнополитическата действителност, на която сме свидетели днес.

Както днес властта е цел и средство за обогатяване и най-безпринципен инструмент за поголовно премазване на държавността, тъй и преди 100 години „Всякой тича да се подслони под свода, на която и да е съществуваща фракция, за да се докопа по-лесно до това Крезово богатство. Етичната принципиалност се потъпква и селянинът бива превърнат в едно просто оръдие. Често го подмамват и включват в някоя партизанска тълпа, която успява да заграби властта, след което започва вандалската ваханалия против политическите си противници - ограбва и пали снопи, громи домовете им, краде добитъка им, изсича лозята и разваля всичко, което е плод на много усилия и тежък труд” /Ал. Стамболийски, „Неразумното партизанство е гибелно за земеделеца”/

В Оряховска околия идеалът на „най-жизнерадостния и най-животворния елемент на човешкото общество” /каквото, според Стамболийски, е земеделското съсловие/ се раздвижва едва през 1908 г. Настъплението му е като лавина. Размахът на земеделското сдружаване предизвиква бясната съпротива на буржоазните управници. Техният околийски официоз панически тръби за разправа с „нестриганите агитатори” от учителското съсловие, на които със закон е забранено да участват в политическия живот на страната. Ужасено се търси решението на спора в послушните съдилища и поръчковото законодателство /така прилично на нашите дни/. В Козлодуй инициатори и организатори за създаване на земеделската дружба са както староселците, тъй също и босилеградските преселници. Антон Чавдаров учителят с перото, с плуга, с триона и мотиката - верният сподвижник на Александър Стамболийски, доживява да види възделената си мечта осъществена. Не е известно кога точно Стамболийски е идвал в Козлодуй и за голяма чест на Чавдаров е преспал в неговия дом.

Подарил му е снимката си. Запазили са приятелството си завинаги.

При учредяване на дружбата присъства Павел Иванов Кожухаров организатор на Постоянното присъствие на БЗНС. Той е един от онези пламенни поети и учител-ентузиаста, които дават практическите ориентири и духовното оръжие на селските маси, представител на онези типични земеделски дейци, които носят в себе си благородството на Цанко Церковски, апостолската воля на Йордан Пекарев, пламъка и жертвоготовността на Сергей Румянцев, непоколебимата самообремененост на Александър Стамболийски и Райко Даскалов.

Бил хубав ден през лятото на 1908 г. Жътвата била на привършване. Всички годни да работят козлодуйчани били на полето с коси и сърпове в ръка. Хората прибирали спасителния хляб. В лунната нощ на този ден група от повече от трийсет човека от двете махали се събират на тайно съвещание под сянката на столетния дъб в двора на сегашната гимназия „Христо Ботев”... Антон Чавдаров представил пратеника на ПП на БЗНС. Силното му слово било кратко, защото слушателите вече били завладени от идеята за създаване на местна земеделска дружба като политически орган за защита на техните интереси.

Присъстващите си спомнили, че под този дъб четата на Христо Ботев на 17/29 май 1876 г. спира за кратко и се разделя на две части, а на 23 ноември 1877 г. румънските кавалеристи, освободили Козлодуй, също си устройват лагер под вековното дърво. Самият дъб бил възприет като символ на непреклонността в започващата открита борба на БЗНС в защита на експлоатираното селячество.

Николай Пачев

ПЕРСИН - ОСТРОВЪТ НА СМЪРТТА

Една легенда разказва, че дъщерята мюсюлманка на турския паша се влюбва в българин-християнин. Бащата, за да я накаже, наредил да я завържат гола за едно дърво на един от островите. През нощта комарите изпили кръвта ѝ. От тогава този остров носи нейното име - Персин.

Дунава плиска вопли, сълзи
на удавени, убити от злоба
и човешка жестокост, която пълзи...
Над Персин тегне прокоба!

И Персина, щерката на турски паша
със задавените вопли все плаче.
Аз съм българка, но с любов я теша:
сестро моя, и аз тук съм сираче...

Нека, нека двете да плачем!

Коматарски, "комунистически рай"
въдворил бе тука ада.
И плач, гръч и болка - в този край,
хуманността човешка пропада...

Свинско грухтене, дъвчене, стон...
Човешки стон тишината залива,
оглася съдизъм нисък небосклон
и на Персина със съдбата се слива...

И човешка плът засища свинете,
полужива и мъртва в адски кошмар.
Дунава мие на Персин бреговете
и дяволът диша с поредния дар...

Българи, нека тук си поплачем!

Вампирите и днеска са много,
изцедиха кръвта ни, жизнени сили
и веригите на червеното лого
още влачим, без жалост се впили...

Ние всички ще си тръгнем, умрем.
Човекът ще повтаря сенокос и оране...
Истини неизречени ще разберм,
че безценното тленно няма да стане.

Човеци, нека тук си поплачем!

Маргарита Нешкова

ВРАНЯ СТЕНА

В била, във недрата планински,
е сгушена древна история.
От века тракийски и римски,
християнски молитви ехтят към простора.

Ти село си малко, но китно, обичано,
и твоите дървета и билки в кръвта ни текат.
Ти Враня стена се от Бога наричаш
и твоята сила поели, чедата ти смело вървят

по твоите пътеки с тревите ти силни,
с дървета споени в омайни гори,
с реката сребриста, с извори обилни,
с небе най-сияйно, с най-ярки звезди.

От тебе се взима свещена магия
и пламъци буйни в природни вселени
каляват планинеца с всяка стихия
докрай да се бори с душа възвисена.

Във тебе роди се, копня и живя
бореца за мир, хляб, народовластие и свобода
със дух непреклонен и устрем негаснещ -
големият земеделец, Евтим Арсов.

Вяра Дамянова,
из подготвяната за печат
стихосбирка „Всичко е вълишебство”

„Нощ в музея“ в Къща-музей „Цанко Церковски“ - Бяла черква

На 16 май 2015 г. къща-музей „Цанко Церковски“ се оживи от малки и големи посетители, дошли тук, за да участват в инициативата „Европейска нощ в музея“, посветена на Международния ден на музеите 18 май. Ученици от ОУ „Бачо Киро“ Бяла черква участници в клуб по художествено слово и драматизации с ръководител Милена Николаева, представиха драматизация по приказката „Сливи за смет“, а самодейци от любителския читалищен театър проведоха литературни четения на творби на Цанко Церковски“.

В музея беше открита документална изложба „Спомен за един литературен юбилей“, в която бяха показани оригинални документи от фонда на музея: снимки, поздравителни адреси и телеграми и подаръци на Церковски от всенародния юбилей по повод 30-годишнината от литературно-обществената дейност на писателя, състоял се през 1921 г. в местността „Славееви гори“ край Бяла черква.

*Анастасия Георгиева,
Директор на Исторически музей Бяла черква*

Литературата е неговият живот

На 20 май 2015 г. в читалнята на НЧ „Развитие 1869“ Враца се проведе юбилейна среща по повод 87 години от рождението на писателят Йордан Борисов и 70 години творческа дейност. Присъстваха почитатели на художествената литература от града. Сред тях бяха членове на литературен клуб „Арфа“ към Съюза на свободните писатели в България, известни врачански писатели Иван Пенев, Върбан Велчев, Веско Лазаров, журналистите Илия Борисов, Боряна Борисова и Кирил Андровски, артистът Веско Зехиров, врачанската певица Дора Манчева, представители на културата, приятели и граждани. Полина Якимова гл. библиотекар при читалището, очерта нерадостния път на Борисов и неговата творческа биография като литературен творец и учител.

В своето изказване авторът разкри истината за неговата политическа репресия. „През 1950 година, като войник в гр. Пловдив бях осъден на 12 години затвор за написване на романа „Борба за щастие“ и неиздадени стихотворения. Присъдата изгърпях в стария Пловдивски затвор, където са били Стоян Заимов и въстаниците след въстанието през април 1876 година. Две години бях в ада на остров Персин, при Белене.“

Излязъл на свобода, Борисов е бил учител в Добруджа, Родопите, Видинския регион и в родния Врачански край. За всеотдайната му работа като учител по литература и множеството публикувани научни статии в педагогическия печат, той е удостоен от МНП за носител на Първи клас квалификация в учителската професия. През време на своята 70 годишна литературна дейност, като учредител и председател на Съюза на писателите земеделци в България, е издал над 30 художествени книги - стихосбирки, романи и повести.

В трите романи на трилогията „През иглено ухо“ като червена нишка преминава неговата семейна драма - отвлечането на съпругата и две годишната му дъщеря в Англия през 1959 година от доведения й брат. Доведен до пълно отчаяние („Пътуващ с влака на Ракитин, в челото с Яворов куршум“), той намира спасение в ежедневната си учебно-възпитателна работа, колегите, приятелите и новите любови по време на учителстването му в Добруджа, Родопите и Северозападна България.

Запитан, от къде взема пари за издаването на своите книги, Борисов отговори: „Отделям жълти стотинки от моята пенсия. Поезията и белетристиката са моят живот. С книгите преминах през ада на Пловдивския затвор и остров Персин при Белене. С тях оцелях и се върнах в учителската ми професия. С тях живея и се чувствам пълноценен човек в моите напреднали години.“

По време на тържеството г-жа Якимова изпълни прочувствено стихотворението „Грях“ от юбиляра, а той прочете своите лирични творби „Замъкът“, „Къщата на мечтите“ от неговата поетична книга „Попътни строфи.“

Йордан Борисов получи поздравителни адреси от Библиотеката при НЧ „Развитие 1869“ Враца, Съюзът на свободните писатели в България и клуб „Арфа“ и Иванка Колева учител, пенсионер от град Враца.

Вечерта продължи с коктейл от автора, музика и настроение. Гостите си тръгнаха удовлетворени от вълнуващата и незабравима среща на културните дейци в града ни.

Честит юбилей, господин Борисов, бъди здрав и твори своите нови високо художествени книги!

На многая и благая лета на всички културни дейци в града ни по повод 24 май Ден на славянската писменост и култура!

20 май 2015 г., гр. Враца

Дора Манчева

На гости при баба ми Неда

Бях около петгодишен. В един хубав пролетен ден баща ми каза на мама да ме приготви, че ще ходим на гости при баба ми Неда, горе, при Пачниците. Тя настоявала да ме види, че не била ме виждала от кръщенето ми. Мама ми облече чиста дълга риза, като рокличка на момиче, сложи ми жилетка, обу ми новите сандалки и аз изтичах до портата. Баща ми изкара коня си от обора, потупа го по врата и по задницата, като му говореше нещо, вчеса го със специална четка от двете страни, пак го погали и го върза у един кол до портата. Конят беше арабска порода, с къс лъскав косъм. Имаше снежнобели петна на челото и над копитото на предния десен крак. Баща ми го ползваше само за езда. Ние с Арап бяхме връстници, само че той беше едър, силен красавец, а аз бях дребосък, кажи-речи колкото главата му. Конят ме огледа отвисоко, после наведе глава току до мен и аз много се изплаших. Баща ми дойде при мен, хвана ме за ръчичката и ме накара да погалья коня по челото, по бялото му петно. Той ми каза, че конят е много умно и добро животно и много обича децата. После започна да го оседлава, а Арап ту вдигаше високо глава, ту я сваляше до моята и аз плахо го галех. Накрая татко му сложи дисагите и ме намести на седлото. Конят тръпнеше, бързаше, искаше да потича... Най-после излязохме от селото. Тръгнахме по стръмен път с пъстри поляни, по тесни пътечки, под едри дървета, чиито клони често се навеждаха до главите ни. Така се изкачихме доста високо и стигнахме пред една голяма дъбова порта с навес от плочи. Отнякъде дотърча грамадно куче и като позна баща ми и коня, весело замаха с опашка. Баща ми му хвърли голям комат хляб, а на мен каза да не се плаша, но аз гледах стреснато и кучето, и широкия двор и двукатата къща. Тогава, на горния край на стълбата се показа една стара жена и ведро ни каза „Добре дошли!“. Тате ми прошепна, че това е баба ми и трябва да й целуна ръка. Аз това си го знаех и се затичах да го направя, а тя ме грабна под мишниците, издигна ме високо над главата си и там ми рече:

– Да пораснеш голям като баща си! после ме целуна и ме остави на едно столче на сайванта, а тя влезе в къщата.

След малко се върна с голяма паница със сушени плодове и захаросан мед. Каза, че татко много обичал мед и затова станал такъв едър и як. Заразпитва ме за кака ми Неда и баща ми Петър, за мама. Този ден за пръв път виждах баба си Неда, но я обикнах веднага. И сега виждам бледото старческо лице и живите й, добри очи. Тя беше забрадена с „бечка“, кърпа, минаваща под брадата и завързана на клуб горе на главата. Облечена беше с бяла риза с дълги ръкави, с бродирана яка и пазва, с атлазено елече с много копченца и гайтани, носеше дълъг сукман до глезените и шарена, домашно тъкана престилка. Препасана беше с широк пояс с чапрази. Беше лека и подвижна, много радостна, че ме вижда. Тя помоли баща ми да ме остави да преспя при нея и аз също му се примолих. Той, макар и с неохота се съгласи и си тръгна.

Когато останахме сами, баба ме заведе в кошарата да видя агънцата. Те се подплашиха, но баба им наля водичка да пият и те скоро се скупчиха край нас. Бяха бели, черни и шарени... някои още имаха мартенички по вратлетата. Когато им се нарадвах, с баба отидохме и в обора и там погалих по брадата едно кафяво хубаво теленце. Минахме и покрай кочината, където една свиня майка кърмеше десетина розови прасенца. Те се катереха по нея, боричкаха се, но тя ги гледаше безучастно. Накрая, до герена, баба ми показа и една кокошчица клопачка с няколко пухкави пиленца. Като ни видя, тя настърхна, прибра челядта си и беше готова да се хвърли и изкълве всеки, който би посегнал на дечицата й. Баба ме предупреди да стоя далеко, а тя хвана две пиленца и ми ги донесе в престилката си. Аз ги галих, радвах им се и както баба ми каза, сложих ги до ухото си, за да чуя как нежно писукат. Когато ги пунах в тревата, майка им веднага дотича, за да си ги прибере...

Денят мина неусетно. След залез слънце първо си дойдохме овцете тичайки и блеейки, за да намерят своите агънца. Щом овчарят Цочо отвори кошарата, агънцата бегом всяко намери своята майка и почна да бозае. След това един по един се прибраха и другите пастири и работници. Дядо ми Петър напето влезе в двора с коня си. Той беше сух и жилив старец, който умело ръководеше своя доста голям имот. Беше добър ездач и почти винаги караше коня си в галоп. Казвах, че до Дамяново отивал и се връщал като стихия. Той ме видя, но много не ми се зарадва. Познаваше и обичаше само своите пет внука, кръстени на неговото име. Лани, на Петровден, беше дал на всеки по двадесет златни наполеона, заради името си. Неговият домашен прислужник, който се грижеше да му носи студена вода от кладенеца, да мете двора и да гледа коня му, пое поводите на умореното животно и се зае с него.

Дядо дойде при нас, на сайваната, а ние му поляхме да се измие с ибрика. Баба сложи паралията с ядене. Донесе едно шише с жълта кайсиева ракия и кисела туршия. На паралията при дядо седнаха чобанина Цочо и слугата Панко. Тримата пийнаха по 2-3 чашки, хапнаха боб и суха пастърма. Дядо нареждаше как утре копачките да копаят царевичата на Горния лъг, а също и за идващата коситба и жътвата говореше - и тук и в село Дамяново. После си изми краката със студена вода в големия леген, обу си калцуните и отиде да спи в плевнята, където имаше послано легло в прясното сено. Баба каза, че обичал да му мирише на билки.

Ние с нея вечеряхме с гъсто овче кисело мляко и сирене. На мен рано ми се доспа. Баба ми постла една чиста, бяла овча кожа и ме зави с топло, меко одеало. Тя запали кандилото пред иконостаса, прекръсти се и дълго се моли на колене. Попита ме зная ли да се прекръстя и зная ли някоя молитва. Аз се прекръстих три пъти и казах „Татко наш“, обърках я, ама мина... Баба много ми се зарадва, пак ме целуна, прегърна ме и легна до мен.

Сутринта се събудих късно. Всички бяха заминали на работа. Пак бяхме само с баба. Тя ми даде за закуска сланина с яйца и прясно мляко.

Към обяд баща ми дойде с коня от Троян да ме вземе. Вече бяхме на портата, когато баба се развика да почакаме и ми донесе коледарска торбичка със сушенки. Сложи ми я на рамото, повдигна се на пръсти, прекръсти ме и ме благослови:

– Да станеш истински Пачник!

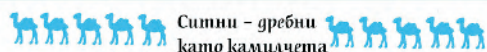
Конят ни понесе напред и бързо стигнахме у дома. Аз се разплаках, защото още исках да язда коня с баща ми, а и баба... как исках пак да съм с баба!

Баща ми се върна от Троян, обърса сълзите ми и ми обеща, че пак ще ме заведе при баба Неда. Не усетих как сладко съм заспал в прегръдките му.

Събудих се и дълго се чудих кой кой е бил в съня ми - баба ми Неда ли ми е баба, или аз съм нейн дядо, защото аз, аз съм на деветдесет?

Разказах този сън с удоволствие, защото в него се преплитат и споменът, и мечтата.

д-р Иван Пачников

12 юни 2015 г. - почина д-р Иван Пачников

Роден е на 19 януари 1920 г. в Ново село, Троянско, днешен град Априлци.

Произхожда от стар възрожденски род. Дедите му Нанко и Колю Пачникови посрещат Васил Левски в дома си и там, през 1872 г., е основан първият Новоселския частен революционен комитет.

По-късно, по време на подготовката на Априлското въстание, през 1875 г. в същата къща е основан и вторият революционен комитет, а стопаните Нанко и Колю вземат участие и в самото въстание.

Иван Пачников завършва Софийската духовна семинария през 1941 г. и Медицинският факултет в София през 1949 г. По същото време неговата сестра Неда се омъжва за Григор Бояджиев, близък приятел, съратник и сват на Александър Стамболийски. Това му дава възможност отблизо да общува със семействата Стамболийски и Бояджиеви, като по този начин се докосва по един неповторим начин до земеделската идея, която остава вкоренена дълбоко в същността му.

Четиридесет години д-р Иван Пачников е лекар, специалист по костно-ставна туберкулоза, и завеждащ отделение в Русенската болница. Публикува статии и дописки в местния и централния печат. Издава „Кратка история на борбата с туберкулозата в Русенски окръг“ (1987) и „Пътепис до Света Гора Атонска - по стъпките на свети апостол Павел“ (1988).

Като писател и краевед се утвърждава след промените през 1989 г. Автор е на книгите: „И аз бях на този свят“ (1993), „Благослов за Ново село“ (2001), „Русенски етюди - видяно и преживяно“ (2006) и „Иван Марангозов“ (2008).

На 8-ми май 2013 г. фондация „Априлци“ присъжда на д-р Пачников отличието „Лицето на Априлци“ за цялостната му изследователска и краеведческа дейност, свързани с град Априлци, както и за високия му професионализъм като лекар.

Д-р Пачников има подготвени за печат множество монографии, между които четири томният „Балканска четирилистна детелина“ с избрани произведения за Ново село, Острец, Видима и Зла река. Той беше голям приятел и редовен читател на в-к „Литературно земеделско знаме“, като предостави за публикация на страниците му и някои от своите спомени и последни съчинения.

Поклон пред паметта му!

ЛЗЗ

Нова концепция за развитието на малките и средни земеделски стопани

На 15.6.2015. в Добрич се състоя среща на ръководството на ОЗПСБ с членове на съюза, сдружени земеделци и земеделски производители.

В нея участваха и трима народни представители двама членове на Постоянната комисия по земеделие в парламента Румен Йончев и Живко Мартинов, както и зам.-председателят на Народното събрание Явор Хайтов. Срещата протече под мотото "Трябва ни нова концепция за развитието на малките и средни земеделски стопани." Проявен беше голям интерес от страна на членовете на ОЗПСБ от Добричка област, които за по-малко от четири месеца нарастнаха на 70 души. На тази среща се видя колко е голяма нуждата от професионална организация, която да защитава интересите на малките и средни земеделски стопани. Моделът на нашето земеделие беше сбъркан от самото начало. Появиха се латифундисти - нещо нечувано и невиджано за размерите на малка страна като България. Такива традиции не е имало у нас, а и в съвременна Европа не съществуват стопанства с подобни размери. Необходима е нова концепция за развитие на българското земеделие, с която да бъдат толерирани дребните и средни земеделци. Иначе „латифундиите“ ще погълнат малките стопани. Както се казва, белята е станала, дайте да видим какво може да се поправи? Много ще е трудно, но ще трябва да преодолеем насложеното през годините негативно отношение към сдружаването. Тук е нашето спасение, така го правят и в Европа, а и не само там. Ето това е концепцията на ОЗПСБ, по която се работи усилено от нашите специалисти и която много скоро ще представим и на МЗХ и на всички малки и средни земеделски стопани. Председателят на ОЗПСБ-Добрич Тодор Моралийски допълни, че малкият и среден селскостопански бизнес се negliжира и попита депутатите какво правят, за да може той да съществува.

Румен Йончев подчерта, че европейските програми не са насочени към дребните производители и че там може да се действа само с национална политика и национални средства. Живко Мартинов посъветва земеделците да излъчват работни групи от по 5-6 човека, които да поставят специфичните проблеми в комисията, за да могат да бъдат решавани. Още на срещата присъстващите поискаха да се ограничи бюрокрацията, както и да се разкрият фермерски пазари за еко и бутикови продукти, които да стигат направо до потребителя. Предложено бе да се създаде гаранционен фонд, работещ за малките производители. Поставено бе и искане да отпадне минимумът от 5 декара за оранжерийно производство, за да могат повече производители на родни зеленчуци да получат субсидии.

Народните представители, присъствали на срещата обещаха, че като членове на комисията по земеделие в НС ще приемат всички наши предложения и ще ги предложат на обсъждане. Трябва обаче да сме много активни и настоятелни в исканията си, за да успеем да променим лошият, меко казано, модел.

Хаиде на работа, приятели! Дошло е време!

Велико Златанов,
Председател на ОЗПСБ

НИЦО НОВО

Имало такъв момент от времената още на Софокъл: дори отровната уста на опонент най-лесно се запущва с кокал!

ЗАКОНОМЕРНОСТ

Все повече ще стават празните стомаси, докато държавата пълни все повече партийни каси!

ПРЕДПОЧИТАНИЕ

По-добре да ме изпратят за зелен хайвер, отколкото да патя у нас като пенсионер!

МЕЖДУ ЖЕНИ

- Мъж? Де е?
- Мъждее...

Бодил Розин

ГЕНОЦИД

Това, което сега пиша е защо душата ми въздиша: цял живот в страх живях за учение остарях.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

От кол и от въже събрани и вечно неразбрани с мисли и думи кални, не са българи управни.

Георги Козарев

МАЙЧИН СЪВЕТ

-Когато избираш съпруг, отваряй си добре очите. Гледай да е набожен.
-Но защо набожен, мамо?
Защо ли? Виж баща ти. Посред нощ да се прибера, щом му се закълна, че съм само негова, той ми вярва.
-Горкият татко!

МОСТ

-Дядо, този зъб трябва да се извади и да се направи мост.
-На всички в селото да извадиш зъбите, пак няма да стигнат. Реката ни е голяма!

Стоян Колдов

САТИРА

НЯМА ... „АМА-А!“

*Между Русия и България
всичко е... лотария!*

Такива, каквито са били, днес пак са социалистите! Безсрамието е... „Порок“ ли? Но-о... не и за комунистите!

Работим ние ангария за тези, дето бяха на власт! Затуй днес тънем в немотия и крадците обвиняват нас!

Брей?! Какъв живот доживяхме?! Крадат парите ни... Имота... И шепнат: - Как ги прекарахме! Аа-х! Тежък е живота!

Ачик живеят си богато, а ние... тръгнахме в просия! Уж,... искали „Европа, НАТО“?... а тачат Путин и Русия?!

Васил Калфов, 18.02.2015 г.

ДАРЕНИЯ:

Гинка Петрова от Димитровград - 20 лв.
Таня Делчева от Димитровград - 15 лв..
Христо Пачников - 15 лв.
Мария Велкошанова - 10 лв.
Орхан Момню - 10 лв.
Атанас Атанасов - 10 лв.
Виолета Гундева - 6 лв
Добрин Костов - 5 лв.
Босилка Косева - 5 лв.
Йорданка Иванова - 5 лв.
Златка Толева - 5 лв.

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

редактори:
Габриела Цанева
Кирил Назъров
технически сътрудник:
Маргарита Нешкова
предпечат: Г. Цанева

контакти:
София, 1000
бул. „Дондуков“ №38;
gabrielle@mail.bg

интернет:
litzemedelskozname.free.bg
litzemedelskozname.blogspot.com
litzname.blog.bg
kiril_draguch@abv.bg
litzemedelsko_zname@mail.bg